

**ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР. СОФИЯ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА РАЙОНЕН СЪД - ГАБРОВО

изготвена на основание чл.194б, ал.1, т.2 от ЗСВ

**от Христо Тотев Христов –
съдия в Районен съд – Габрово**

**кандидат за заемане на длъжността
Административен ръководител –
председател на Районен съд - Габрово**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В качеството си на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител – председател на Районен съд – Габрово представям на Вашето внимание настоящата концепция за развитието и управлението на Районен съд – Габрово.

Концепцията има за цел дейността на Административен ръководител – председател на Районен съд – Габрово да обезпечи:

1. Качествено правораздаване;
2. Компетентно и отговорно управление;
3. Повишаване доверието на обществото в съдебната система.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Съзнавам напълно отговорността, която се поема със заемане на длъжността административен ръководител на Районен съд – Габрово и имам увереност, че съм в състояние да отговоря на изискванията. Работил съм в две от структурите на съдебната система – като прокурор в Районна прокуратура – Ямбол – една година и половина и в Районен съд – Габрово, като съдия – от повече от дванадесет години, при което съм разглеждал и граждански и

наказателни дела. Познавам добре работата на съда и служителите в него. Юридическият ми опит включва също така работа като юрисконсулт в търговско дружество, както и в Община Габрово. Едновременно с това имам богат професионален опит на неюридически позиции при търговски дружества, в това число в структурите в България на голяма транснационална корпорация /Американ Стандарт Инк, сега Идеал Стандарт Интернешънъл, част от която е Идеал Стандарт Видима АД – Севлиево/, където съм изпълнявал организационни дейности свързани с логистиката за Източна Европа. В резултат на професионалния ми и житейски опит считам, че съм придобил съответните управленски качества и умения, добре познавам структурата и функционалните особености на районния съд, и обществените отношения, чието регулиране е в основата на работата му, както и взаимоотношенията между структурите на съдебната и изпълнителната власт. Считам, че това би ми позволило успешно и ефективно да организирам работата на Районен съд – Габрово така, че дейността му да отговаря на очакванията на гражданите за правосъдие при висок стандарт за срочност и качество, както и защита на правата и законните им интереси.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД – ГАБРОВО

Районен съд – Габрово обслужва територията на Община Габрово, в която са разположени гр. Габрово и 62 малки селища. Общината е с площ от 561,66 кв. км. Населението ѝ съгласно извършеното преброяване през 2011 г. е 65 268 души, а съгласно данните в Служба ГРАО при Община Габрово за настоящ адрес, към м. 10.2019 г. е 62 763 души.

1. Кадрова обезпеченост. Натовареност. Организационна структура:

Щатната численост на РС Габрово е за 10 съдии /от които един председател, един заместник-председател и осем районни съдии/, 2 държавни съдебни изпълнители, 2 съдии по вписванията и 32 съдебни служители.

Работата на магистратите е организирана в две групи съдии – шест от тях разглеждащи граждански дела и четири – наказателни дела. Председателят и заместник председателят разглеждат различен вид дела и съответно извършват случайното им разпределение. Всички щатни съдийски бройки са заети. От м. юни 2020 година до настоящия момент има непрекъснато командирован съдия в РС Севлиево.

Броят на постъпилите през 2021 г. дела е общо 3323, от които 2232 граждански и 1091 наказателни дела. Броят на постъпилите през 2020 година дела е общо 3235, от които 2047 граждански и 1188 наказателни дела, през 2019 година общият брой на същите е възлизал на 3928, от които 2571 граждански и 1357 наказателни дела, а през 2018 година броят на постъпилите дела е бил общо 4200, от които 2548 граждански и 1652 наказателни дела.

Тенденцията към намаляване постъплението на дела, започнала след пиковите 2016 г. и 2017 г. продължава да е налице по отношение на наказателните дела и през 2021 г. По отношение на гражданските дела се наблюдава обратният процес - налице е увеличение на постъплението през 2021 г. по сравнение с

предходната 2020 г. със 185 дела – с 9 %. Увеличението обхваща всички видове дела – исковите – с 33 дела - 6% увеличение, заповедните – с 81 дела - 7% увеличение и частните граждански дела - с 69 дела – 23 % увеличение. Причината за това може да се търси в няколко направления. На първо място през предходната, с която се прави сравнението - 2020 година, беше налице рязко намаление на постъплението на гражданските дела, обосновано основно от епидемиологичната обстановка и свързаните с нея прекъсвания в работата на съдилищата и останалите обществени структури, поради разпространението на вирусното заболяване COVID-19 на територията на страната. През 2021 г., макар проблемите с епидемиологичната обстановка да не бяха решени, ограничителните мерки не включваха прекъсване в работата на институциите и стопанските субекти.

От друга страна увеличението на гражданските дела свидетелства и може да се отдаде на появяващо се напрежение в стопанския живот, тъй като преобладаващата част от делата касаят имуществени спорове. Проекция на изложения проблем на първо място са заповедните производства по чл. 410 и чл. 417 от ГПК, които на практика изцяло касаят финансови задължения – увеличението на този вид дела е с 81 бр., или с около 7 %. Делът им е 57 % от общия брой граждански дела и съответства на делът им през предходната 2020 г.

Едновременно с това значение има и промяната на ГПК /ДВ бр. 100 от 2019 г./, на практика действаща от 2020 г., и по конкретно на разпоредбата на чл. 113 от ГПК, определяща императивна /а не по избор на потребителя/ подсъдност на исковете на и срещу потребители пред съда, в чийто район се намира настоящият им адрес, както и на разпоредбата на чл. 415 ал. 1 от ГПК, въвеждаща изискването за установяване на вземането по заповедта за изпълнение чрез предявяване на установителен иск по чл. 422 от ГПК, когато заповедта за изпълнение е връчена на длъжника чрез залепване на уведомление. В резултат на посочените нормативни промени се увеличиха установителните иски по чл. 422 от ГПК и едновременно с това делата срещу и на потребители с настоящ адрес на територията на Община Габрово се разглеждат изцяло от Районен съд Габрово, в това число и срещу потребители, живеещи в други населени места, но които не са променили настоящия си адрес в НБД Население.

Спадът в постъплението на наказателни дела през 2021 г. по сравнение с 2020 г. е с 97 дела или намаление с 8 %. Намалението обхваща всички видове наказателни дела, с изключение на наказателните частен характер дела, които през 2021 г. са 16 бр. - увеличение с 9 бр. спрямо 2020 г., или повече от два пъти.

Най значим е спадът при наказателните общ характер дела – с 53 броя, или намаление с 28 % по сравнение с 2020 г., а по сравнение с 2019 г., когато са били 257 дела, намалението е почти двойно. Дори да бъде взето предвид увеличението с 9 бр. през 2021 г. по сравнение с 2020 г. на наказателните частен характер дела, чието разглеждане има идентичен състезателен характер с наказателните общ характер дела, изводът за значително намаление на тази структуроопределяща натовареността група остава.

В структурата на наказателните дела най-голям процент - 58,6 % от общото постъпление представляват частните наказателни дела, сред които основно място заемат производствата във връзка с предоставяне на трафични данни. Въпреки, че тези дела също са намалели с 5% спрямо миналата 2020 година, в резултат на по-голямото общо намаление на останалите дела, делът им от общото количество наказателни дела се е покачил от 56,3 % през 2020 г. на 58,6 % през 2021 г.

Действителната натовареност (изчислена въз основа на всички дела за разглеждане при отработените общо 108 човекомесеца) в Районен съд – Габрово през 2021 година възлиза на 34,92 дела месечно на съдия, при 33,03 дела месечно на съдия през 2020 година и 36,69 дела месечно на съдия за 2019 година. Спрямо общия брой на всички приключени дела, действителната натовареност на съдиите през 2021 година е 31,46 дела месечно, през 2020 година този показател е 29,07 дела месечно, а през 2019 година - 32,55 дела месечно.

През 2021 г. граждански дела са разглеждали шест съдии. Натовареността им през 2021 г., изчислена спрямо делата за разглеждане, е 42,62 месечно на съдия, при показатели за 2020 г. - 33,60 месечно и през 2019 година - 40,54 дела месечно на съдия. През 2018 година тя е била в рамките на 38,44 дела. Спрямо броя на свършените дела през 2021 г. тя е 38,00 дела месечно на съдия, при 29,10 дела месечно на съдия през 2020 г., 35,38 дела месечно на съдия през 2019 година и 33,61 дела през 2018 година.

През 2021 г. наказателни дела са разглеждали четирима съдии. Натовареността им, изчислена спрямо общия брой на всички наказателни дела за разглеждане, през 2021 година е 25,29 дела месечно, през 2020 година е била 27,35 дела месечно, през 2019 година - 30,92 дела, а през 2018 година - 37,04 дела месечно на съдия. Действителната натовареност на тези съдии, изчислена спрямо броя на свършените наказателни дела, през 2021 година е 23,27 дела месечно, през 2020 година е 24,79 дела месечно, 28,31 дела месечно през 2019 година и 34,40 дела месечно през 2018 година.

Посочените данни сочат две противоположни тенденции относно натовареността на гражданските и наказателните съдии. За гражданските съдии предходната 2021 г. е била пикова по отношение натовареност на база последните четири години, както по отношение на делата за разглеждане, така и по отношение на приключените дела. Причината за това е увеличеното постъпление на граждански дела и едновременно с това наличието на един командирован граждански съдия в Районен съд – Севлиево. При натовареността на наказателните съдии тенденцията е към трайно намаление на натовареността им. В резултат на тези противоположни тенденции през 2021 г. е налице проява на дисбаланс в натовареността на гражданските и наказателните съдии, изразяващ се в по-висока натовареност на гражданските съдии, по сравнение с наказателните съдии.

При преценката на действителната натовареност на гражданските съдии следва да бъде взето и въведеното с чл. 411 ал. 1 т. 3 от ГПК изискване за служебна преценка дали искането за издаване на заповед за изпълнение се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или дали е

налице обоснована вероятност за това. Прилагането на тази разпоредба доведе до постановяване на актове за частично отхвърляне на заявленията по около половината от заповедните производства, което увеличи допълнително натоварването на гражданските съдии.

Цялостният извод, който може да бъде направен е, че към настоящия момент щатната численост на магистратите в РС Габрово е достатъчна за качествено изпълнение на възложените дейности, но е налице отчетлива разлика в натовареността на гражданските и на наказателните съдии.

През 2021 година общият брой на всички свършени дела възлиза на 3398, като включва 1117 наказателни дела и 2281 граждански. В рамките на тримесечния срок са приключени 3000 дела, или 88 % от всички свършени дела.

През 2020 година общият брой на всички свършени дела възлиза на 3285, като включва 1190 наказателни дела и 2095 граждански. В рамките на тримесечен срок са били приключени 2853 дела, или 87% от всички свършени дела.

През 2019 година общият брой на всички свършени дела е възлизал на 3906, като е включвал 1359 наказателни дела и 2547 граждански дела. В рамките на тримесечния срок са приключени 3568 дела, или 91% от всички свършени дела.

По общо 21 граждански дела производството е продължило повече от една година - значително намаление по сравнение с предходната 2020 г., когато са били 34 броя. Причините за тази продължителност на производствата са свързани с връчване на съдебните книжа, които се изпращат за връчване повторно, а понякога и повече пъти, изготвянето на експертизи /най-честа причина по гражданските дела/ и други процесуални действия, свързани с фактическа и правна сложност на делото, обстоятелството, че разглеждането на делата е съвпаднало с периода на обявеното през 2020 година от НС извънредно положение. Най-често увеличената продължителност на разглеждане на делата е в резултат на комплекс от изброените причини. От наказателните дела едно продължава повече от една година, причина за което са направени отводи, искания на страните за отлагане и събиране на доказателства, заболяване на подсъдимия. Има две граждански дела с просрочен месечен срок за изготвяне на актовете, причина за което е продължително заболяване на председателя на състава. По 9 наказателни дела актовете са изготвени след изтичане на определения за това срок.

През 2021 година са обжалвани и протестирани съдебните актове, постановени по 356 дела, от които по 185 граждански и 171 броя наказателни. И тук тенденциите са противоположни – при гражданските дела към намаление, при наказателните дела към увеличение. Около половината от актовете са изцяло потвърдени, изцяло отменени са актовете по около 1/3 от делата.

Преобладаващата причина за отмяната на съдебните актове са различните правни изводи, които горните инстанции са направили въз основа на доказателствата, събрани от първоинстанционния съд. В голяма част от случаите това касае разпоредби, относно които отсъства съдебна практика, задължителна

за съдилищата, или новоприети разпоредби, относно които не е формирана съдебна практика, или наличие на не уеднаквена такава. В значително по-малък брой случаи правният извод е направен въз основа на новосъбрани от въззивната инстанция доказателства.

От изложеното е видно, че от съдиите в РС Габрово е положено старание по съкращаване на сроковете за приключването на делата, отражение на което е увеличеният процент дела, приключени в тримесечния срок, намаленият брой граждански дела, разглеждани в срок по-дълъг от годишен и наличие само на едно наказателно дело, разглеждано в този срок. Може да бъде направен и извод, че действащите съдии притежават стаж и рутинна в материята, в която работят, които съчетават с отговорност при решаването на делата, отражение на което е и обстоятелството, че съдебните заседания се подготвят старателно и се провеждат съобразно графика.

Разпределението на делата през 2021 година е извършвано чрез въведената Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/, като протоколът за направеното разпределение се прилага към съответното дело. Разпределението се извършва въз основа на Вътрешни правила за разпределение на делата, приети с решение на Общото събрание на съдиите, обнародвани на страницата на съда, които се прилагат и до момента. В правилата са определени групите наказателни и граждански дела за разпределение и делата, които са изключени от принципа на случайното разпределение, от които най-много са разглежданите дела по дежурство. В настоящия момент случайното разпределение на наказателните дела се извършва от административния ръководител – председател на съда, а на гражданските дела - от заместник административния ръководител, с изключение на делата, които се разглеждат по дежурство, които се образуват и разпределят от съответния дежурен съдия, определен със заповед на административния ръководител. При отсъствие на административния ръководител или на неговия заместник, случайното разпределение се извършва от определен със заповед съдия, разглеждащ съответния вид дела. През периода на използване на Единната информационна система на съдилищата не са отчитани нарушения при разпределението и образуването им. В използваната ЕИСС са заложили коефициентите на сложност на делата. Проблемът при отчитането на натовареността при работата със системата представлява отбелязването на отделните етапи от протичане на делото, предвид възможността за избор на повече от една възможност и усложнените таблици, указващи различните варианти.

Актовете на съда се публикуват на страницата му въз основа на Вътрешни правила за публикуване на интернет страницата на Районен съд - Габрово на съдебните актове, които също са публикувани на страницата на съда. Обезличаването на актовете се осъществява от системния администратор на РС Габрово.

Щатните бройки за държавни съдебни изпълнители са две – до 19.11.2021 година едната беше заемана по силата на издадена заповед от Министъра на

правосъдието съдебен изпълнител до провеждане на конкурс. Такъв беше проведен и от посочената дата двете бройки са заети от титуляри.

През 2021г. са постъпили 361 броя молби за образуване на изпълнителни дела или с 12 броя повече в сравнение с 2020 година, когато са били 349 броя молби за образуване на изпълнителни дела. Налице е устойчивост, както в броя на новообразуваните дела, така и в размера на подлежащите за събиране суми по новопостъпили дела, които за 2021 г. са били 390 374 лева.

В СИС при РС Габрово за разпределение на образуваните изпълнителни дела се използва Централизираната система за разпределение на делата /ЦСРД/, която както и ЕИСС осигурява прозрачност на разпределението на делата, като позволяват да се извърши проверка по всяко дело – вид, докладчик, натовареност и лице, извършващо разпределението. Не са констатирани отклонения от изискването за случайно разпределение на делата.

Общо прекратените дела през 2021 г. са 712, като през 2020 г. те са били 544 броя, което свидетелства за трайна тенденция през годините за намаляване всеобщостта на броя изпълнителни дела. Резултатите, постигнати от съдебно-изпълнителната служба през 2021 г. са много добри, за което свидетелства и реално събраната сума от 384 033 лева.

Щатните бройки за съдии по вписванията през 2021 г. са непроменени от предходните години и също са две, едната от които беше овакантена през 2020 г. От 04.02.2021 година на свободната бройка е назначен титуляр и службата по вписванията работи с попълнен състав от съдии. През предходната година съдиите по вписванията са показали положителни резултати, отчетена е добра организация на работния процес и притежавани от тях лични и професионални качества.

Утвърденият щат за административно – техническия персонал в Районен съд - Габрово включва общо 31 служители, структурирани както следва:

- РЪКОВОДНИ ДЛЪЖНОСТИ: съдебен администратор и главен счетоводител;

- СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ:

- Служба „Съдебно деловодство“ – включваща пет съдебни деловодители и завеждащ тази служба, който е и съдебен деловодител. Четири от съдебните деловодители осигуряват движението на гражданските дела, двама /единият от които е началникът на службата/ осигуряват движението на наказателните дела.

- Служба „Съдебни секретари“ – девет щатни бройки;

- Служба „Регистратура“ – една щатна бройка за съдебен деловодител;

- Деловодство „Държавно съдебно изпълнение“ – три щатни бройки за съдебни деловодители;

- Бюро „Съдимост“ – една щатна бройка за съдебен деловодител;

- Служба „Архив“ – една щатна бройка;

- Служба „Връчване на призовки и съдебни книжа“ – пет щатни бройки;

- ЕКСПЕРТНИ ДЛЪЖНОСТИ: една щатна бройка системен администратор;

- ТЕХНИЧЕСКИ ДЛЪЖНОСТИ: две щатни бройки за чистач.

Към момента няма незаета щатна бройка в администрацията на РС Габрово.

По щат съдебните деловодители в Районен съд Габрово са общо 11 на брой, като трима от тях работят в Съдебно-изпълнителната служба, един в Бюро "Съдимост", четирима - в гражданското деловодство, двама - в наказателното деловодство и един деловодител "Регистратура". В съда се поддържат три отделни деловодства – гражданско, наказателно и съдебно-изпълнително, като двама от съдебните секретари заместват титулярния съдебен деловодител в Бюро "Съдимост" при негово отсъствие.

Введена е екипност в работата между съдиите и служителите, изразяваща се в работа на съдиите с един и същ съдебен секретар, когато това е възможно, и работата с един и същ деловодител.

Освен задълженията си по чл. 55 ал. 1 т. 1-14 от ПАС, съдебните секретари, които преобладаващо са ангажирани с гражданските дела, извършват и деловодна обработка на заповедни производства по чл. 410 от ГПК.

Справките в НБД "Население" и базата данни на НАП относно месторабота на лицата се извършват от определени от административния ръководител съдебни секретари и деловодители при спазване реда и начина на ползване на информацията от НБД "Население" и базата данни на НАП.

Сканирането и качването на документите в Единната информационна система на съдилищата /ЕИСС/ се осъществява от съдебния деловодител, осигуряващ обработката на съответното дело, относно постъпилите в регистратурата документи, и от съдебния секретар, относно протоколите и приетите в открито съдебно заседание документи.

Обобщавайки може да се посочи, че утвърденият щат за съдебни служители съответства на дейностите, които следва да бъдат изпълнявани от съдебната администрация и позволява качествено им извършване.

От началото на 2020 г. съдът използва нова интернет страница gabrovo-rs.justice.bg, изготвена по проект „Доразвитие и централизиране на порталите в Сектор „Правосъдие“ за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“, осъществяван по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., по който бяха унифицирани структурата и съдържанието на интернет сайтовете на съдилищата в Република България. На интернет страницата редовно се публикуват изготвените съдебни актове при спазване на ЗЗЛД и график на съдебните заседания. Публикувани са и годишните отчетни доклади, правилата на съда за случайното разпределение на делата, за достъп до съдебни дела в ЕПЕП, за приемане и регистриране на входяща кореспонденция, удостоверена с КЕП, както и друга информация, даваща публичност на реда на работа в районния съд.

От страна на Окръжен съд - Габрово е осъществена репрезентативна проверка на организацията и дейността на съдиите и държавните съдебни изпълнители от Районен съд Габрово за периода от 01.01.2021 година до 30.11.2021 година, възложена със Заповед № 512, издадена на 30.11.2021 година

от Административния ръководител - председател на Окръжен съд – Габрово, която е отчетла, че организацията на административната дейност на Районен съд - Габрово е на много добро ниво, а съдиите проявяват необходимата отговорност за организиране на работата по делата, за срочно и качествено правораздаване.

През отчетната 2021 година е извършена контролна планова проверка на инспектората на ВСС, относно изпълнението на дадените с акта за резултати от извършената комплексна планова проверка по заповед № ПП001-36/05.09.2017 година на главния инспектор на ИВСС в Районен съд – Габрово по граждански дела за периода 01.01.2015 година до 31.12.2016 година. Същата е завършила с констатация относно спазване на препоръките от посочения акт. Дадени са препоръки относно разработване и приемане на времеви стандарти, касаещи срока за произнасяне по чл. 140 от ГПК, проверка редовността на исковата молба и допустимостта на иска, и по чл. 131 от ГПК относно размяната на книга.

Изводът, който може да бъде направен е, че като цяло в Районен съд Габрово се поддържа много добро ниво на организация, професионализъм и качество на работата.

2. Сграден фонд и техническа обезпеченост:

Районен съд – Габрово се помещава в пет етажна /първият от които е партерен етаж/ масивна сграда на пл. Възраждане № 3, която се стопанисва от Окръжен съд – Габрово.

За Районен съд Габрово са отредени помещения на първия и почти изцяло вторият етаж /с изключение на деловодството и архива на Окръжен съд/, на третият етаж са разположени съдебните зали на районен и окръжен съд, четвъртият етаж се заема от Окръжен съд - Габрово и петият етаж от Районна прокуратура - Габрово и Окръжна прокуратура - Габрово.

Кабинетите на съдиите, на държавните съдебни изпълнители, както и по - голямата част от съдебните канцеларии са оборудвани с подходящо обзавеждане. През 2021 година не са извършвани ремонти. Състоянието на работните кабинети е добро, но все още има нужда от подмяна на осветителните тела. Съществен проблем, който продължава да е неразрешим е свързан с липсата на площ за обособяване на работни места, който касае основно държавните съдебни изпълнители, които са двама в неголямо работно помещение, реално предвидено за едно работно място. Това обстоятелство създава проблеми и поради това, че при тях постоянно влизат граждани и адвокати - страни по дела, понеже няма свободно обособено помещение за провеждане на публични продажби. Проблемът с отсъствието на свободно място в служба „Архив”, свързан с недостига на рафтове и стелажи, частично е решен след извършеното унищожаване на дела с изтекъл срок.

Компютърните конфигурации, с които работят съдиите и служителите са придобити през 2015 и 2018 г. и на този етап не са налага тяхна подмяна или осъвременяване. През декември миналата година е закупен и шести високоскоростен документен скенер, с което са решени изцяло проблемите със сканиране на документите, постъпващи в съда на хартиени носители и съответно попълване на електронните досиета. Решен е и проблемът с експлоатирания от

2008 г. основен сървър, изпълняващ ролята и на домейн контролер за локалната мрежа на Районния съд. След дефектирането му през 2021 г. е закупен нов сървър с напълно адекватни към момента хардуерни параметри, заедно с операционна система Windows Server 2019, достатъчни за посрещане на изискванията на ползваните към момента системи и програми в близките поне 5-6 години.

Проблемът, който техническото обезпечение поставя касае единствено допълнителни кабелни трасета за локална мрежа, тъй като има помещения с недостатъчен брой точки за включване или с изобщо с липсващи такива. Към настоящия момент той се разрешава чрез използване на технически средства, позволяващи подключване на повече потребители към една точка. Недостатъкът, който се проявява при това техническо решение, е нарушаване устойчивостта на работата на мрежата в определени /макар и не често случващи се/ моменти. Потенциален източник на проблеми са персоналните и мрежови лазерни принтери. Преобладаващата част от тях са отпреди 5-6 години, но има и два броя работещи от 2008 г., които отдавна са амортизирани и се ползват до окончателното им дефектиране.

От началото на 2021 г., на постоянна основа в РС Габрово, съгласно взетото решение от ВСС, се използва Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/, чрез която се образуват делата, извършва се случайното им разпределение, отразява се движението им и се отчита натовареността. На практика ЕИСС инкорпорира в себе си функциите на използваните до края на 2020 г. деловодна Съдебна автоматизирана система (САС), Централна система за случайно разпределение на делата /ЦССРД/ и на Системата за изчисляване на натовареността на съдиите /СИНС/. Към настоящия момент функционалностите на програмата са в значителна степен усвоени от съдиите и служителите в съда. Общо е впечатлението, че работата с програмата създава допълнително натоварване, имащо своя израз в допълнителното време, необходимо за работата с нея и за обработката на делата. Констатираните при експлоатацията на програмата недостатъци не са напълно отстранени от разработчика, а те в определени случаи касаят и преноса на данни към Единния портал за електронно правосъдие /ЕПЕП/ и страницата на съда.

Другите компютърни продукти, които се използват в съда са:

- Правно-информационна система "АПИС" с нови версии: „Апис 7”, "Апис Евро право 7" и „Апис – ТРЗ" в експлоатация от началото на 2003 година и със закупен абонамент и за новата 2022 година;

- "Система за издаване на свидетелства за съдимост" – Лот 4 от програма ФАР - за водене на електронен регистър на осъдените лица и за издаване на свидетелства за съдимост, която като цяло до момента работи стабилно, надеждно и безотказно. За следгаранционната ѝ поддръжка има сключен договор с консорциум „Лирекс-Индекс България”;

- За нуждите на съдиите по вписванията в края на 2020 година е сключен отделен договор за web достъп до правно-информационна система "АПИС" за две работни места, което е наложено от факта, че работното място на съдиите е извън

сградата на съда и няма физическа възможност те да са свързани към локалната мрежа на съда и да ползват „Апис 7”.

- „Система от информационни монитори“, чрез която пред всяка съдебна зала се представя списък на разглежданите в нея дела за деня и кое дело се разглежда в момента;

- Съдебна автоматизирана система (САС), която се използва за деловодно отразяване само на делата, които не са образувани чрез ЕИСС;

- Служба „Държавно съдебно изпълнение“ ползва собствена деловодна система на базата на програмен продукт ”ДЖЕС”.

Към служба „Деловодство” и бюро „Съдимост” има внедрени ПОС-терминални устройства за заплащане на дължими такси.

Може да бъде направен извод, че съществуващото към момента програмното и техническото обезпечение на съда е в състояние да осигури по адекватен начин работата му.

3. Финансова обезпеченост на работата на съда:

Към настоящият момент РС Габрово няма утвърден бюджет за 2022 г. Утвърденият бюджет на РС - Габрово за 2021 г. след последното му изменение към 31.12.2021 г. е в общ размер на 2185979 лева, касовото изпълнение за същата година е в размер на 2181960 лева. Разпределението по параграфи е следното:

	Бюджетна сметка за 2021 г., лв. /с извършените корекции към 31.12.2021 г./	Обобщен отчет за касово изпълнение на бюджета за 2021 г., лв.
§ 01 Заплати и възнаграждения на персонала	1467887	1467457
§ 02 Други възнаграждения и плащания на персонала	233087	232441
§ 05 Общо осигурителни вноски	387189	387070
§ 10 Издръжка	88038	85283
§ 19 Платени данъци, такси и административни санкции	350	281
§ 52 Придобиване на дълготрайни материални активи	9428	9428

Сумите по § 52 отразяват извършените разходи в началото на декември 2021 г. за покупка на нов сървър и операционна система за него.

Върху разходите по § 01 “Заплати и възнаграждения за персонала”, § 02 “Други възнаграждения и плащания на персонала” и § 05 “Общо осигурителни вноски”, административният ръководител няма възможност да влияе, тъй като те са нормативно определени. Функцията му е основно да създаде условия и

механизми посочените разходи да бъдат осъществявани законосъобразно и да осъществява контрол за това. Разходите по посочените три параграфа са над 90% от общия бюджет на съда - пропорция характерна за съдилищата като цяло.

Чрез разходите по § 10 "Издържка" се обезпечават функционирането на съда. Съгласно публикациите в средствата за масова информация, бюджетното финансиране предвижда рестрикции по този параграф, което неизбежно ще се отрази и на финансирането на РС Габрово. Тъй като тези разходи за миналата година са осъществявани в режим да обезпечават най-необходимите консумативи и материали, без които няма да бъде възможно функционирането на институцията, възниква проблемът дали рестрикцията им няма да доведе до затрудняване на работата на съда.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Считам, че целите, които следва да бъдат преследвани в по-нататъшното развитие на съда следва да бъдат: затвърждаване на добрите практики, установени в работата на съда, усъвършенстването и развитието им с оглед актуалните предизвикателства, повишаване на показателите, характеризиращи правораздавателната дейност на съда и създаване на добър микроклимат в колектива, повишаване на доверието на гражданите в съдебната власт и на авторитета на съдебната институция.

За постигането на тези цели, председателят на съда следва да прилага следните мерки:

1. Относно по-нататъшното разпределение на делата на случаен принцип:

Случайното разпределение на делата е императивно регламентирано в чл. 9 от ЗСВ и чл. 35 ал. 4 от Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ и прилагането му не е предоставено на преценката на административния ръководител. Негово задължение е да осигури извършването му по вътрешни правила и да осъществява контрол, когато не извършва лично разпределението. Случайното разпределение на делата е от значение, както за равномерната натовареност на съдиите, така и за доверието на обществото, че делата се разглеждат от безпристрастен състав на съда.

Образуването и случайното разпределение на делата от началото на 2021 г. се извършва с въведената Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/ въз основа на Вътрешните правила за разпределение на делата, обнародвани на страницата на съда. В правилата са определени групите наказателни и граждански дела за разпределение и делата, които са изключени от принципа на случайно разпределение, в което число основно са делата, които се образуват и разглеждат от дежурния съдия.

Отразените в правилата групи и начини на разпределение се прилагат с незначителни изменения от повече от шест години. Същите не компрометират принципа за случайно разпределение на делата, извършените проверки също не са констатирани нередности във връзка с приложението им. Поради изложеното

считам, че случайното разпределение на делата трябва да продължи да бъде извършвано съгласно сега действащите Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в РС Габрово /публикувани на страницата на съда/.

Що се касае до контрола, от административния ръководител следва да бъде осъществявана проверка на конкретни или случайно подбрани дела, които той не е разпределял лично, в това число дали по делото е приложен протоколът за случайното разпределение.

2. Относно осигуряване на качествено и бързо правораздаване:

За изпълнение на посочената цел трябва да се продължи установената до момента практика съдиите да бъдат запознавани с резултатите от обжалването на съдебните актове, след връщане на делата от горните инстанции. Необходимо е и по-нататък да бъдат подлагани на обсъждане между съдиите от Районен съд – Габрово на възникнали казуси, с цел да бъде уеднаквявана практиката на съда по идентични случаи, да продължи участието на съдиите от РС – Габрово в периодични срещи със съдии от съдебния район на Окръжен съд - Габрово с цел обсъждане на проблемни въпроси, да бъдат прилагани добри практики, установени от други органи на съдебната власт.

Да се осъществява повишаване на теоретическата и практическата подготовка на съдиите чрез посещаването на семинари и обучения за повишаване на нивото и усъвършенстването им, като се използват в най-голяма степен възможностите на НИП, чрез своевременно заявяване на участия в семинари и по-нататъшното съобразяване на графика с оглед заявените участия в тях. Трябва да бъдат напълно използвани и съвместните обучения на съдиите от района на ОС – Габрово, в които да участват по възможност всички съдии от РС – Габрово. Посочените мерки са приложими след прекратяването на обявената епидемична обстановка, но очевидно този момент не е далеч.

Съдебните служители следва да бъдат информирани за възможностите за обучение, които им се предоставят. Тъй като преобладаващата част от тях са с продължителен стаж и имат голям опит на длъжностите, които заемат, трябва да бъде извършено проучване за необходимостта от обучение и от какво именно се нуждаят.

В рамките на съда е необходимо съдебните служители да притежават необходимите знания и умения, обезпечаващи взаимозаменяемостта им. Посочената необходимост възниква в случаите, когато отсъства титулярния съдебен деловодител в Бюро “Съдимост” /за чието заместване в момента има подготвени двама съдебни секретари/, в съдебната ваканция, когато на малкото останали деловодители в гражданското деловодство се налага да поемат голямо постъпление на дела за обработка и когато отсъства съдебният деловодител „регистратура”.

За своевременното извършване на деловодните действия по делата, следва да не бъде допускано част от съдебните служители да са с ниска натовареност, а друга част да са много натоварени. Във всички случаи това влияе и на качеството и на сročността на извършване на деловодните действия. Наложително е да бъде извършена оценка на натовареността на съдебните служители и с оглед

резултатите да бъдат преразпределени функциите между тях. На първо място трябва да бъде извършена преценка дали към деловодната обработка на заповедните производства по чл. 410 от ГПК не е рационално да бъдат включени и съдебните секретари ангажирани с наказателните дела /тъй като към настоящия момент на тях не са им възложени дейности по деловодната обработка на заповедните производства/ и на следващо място дали въобще работата по посочените дела да не бъде извършвана само от съдебните секретари. Посочените организационни действия придобиват допълнителна актуалност с оглед увеличено постъпление на граждански и намалено постъпление на наказателни дела през предходната 2021 г., което като цяло води до допълнително натоварване на гражданското деловодство и намаляване на натоварването на съдебните секретари, участващи в разглеждането на наказателните дела.

Трябва да продължи прилагането на установената до момента практика на екипността в работата между съдиите и служителите, изразяваща се в работа на съдиите с един и същ съдебен секретар, когато това е възможно и работата с един и същ деловодител. По този начин се осъществява по-бързо подготовката на делата, разглеждането им в съдебна зала и последващото изпълнение на определенията на съдията.

Трябва да бъде осъществяван периодичен контрол от административния ръководител върху работата на съдебните служители във връзка с осъществяване на документооборота по разглежданите от съда дела, която да бъде извършвана на случаен принцип. По същият начин следва да бъде извършван и контрол за своевременното попълване на електроните досиета на делата.

Необходимо е да продължи практиката на ежемесечни проверки на административния ръководител във връзка с организацията на дейността на съдиите, отнасяща се до образуването, движението и приключването на разглежданите от тях дела. При осъществяване контрола на сročността на изготвяне на актовете, на първо място трябва да бъде установявана причината за съответното просрочие, ако има такова, и в случай на обективни причини да бъдат взети съответни мерки – например за кратки периоди от време на определен съдия да не се разпределят дела, с оглед наваксване на полученото се изоставане. Това не би следвало да довежда до ощетяване на другите съдии, тъй като след това програмата за случаен избор следва да изравни отделните съдии, отчитайки съответния коефициент на натовареност, заложен в нея.

Необходимо е да продължи практиката на определяне на дежурствата в съда за няколко месеца напред, за да може съответните съдии да организират дейността си с оглед този ангажимент.

Ефективна мярка за ускоряване движението на делата и облекчаване на деловодството е изпращането по електронен път на съобщения и призовки, електронна кореспонденция със страните и призоваване на участниците в процеса по телефона, но това е възможно единствено при посочени от страната електронен адрес и телефон.

3. Относно осигуряване на еднаквата натовареност на съдиите в РС Габрово:

Посоченият проблем е на дневен ред във връзка с отчетената разлика в натовареността на гражданските и наказателните съдии, резултат от увеличаване постъплението на граждански дела и намаляване на постъплението на наказателни дела и от наличието на командирован граждански съдия в РС Севлиево. В случай, че гражданските дела продължават да се разглеждат от пет граждански съдии, а наказателните от четири, следва да бъде правен периодичен анализ на постъплението на видовете дела и в случай, че натовареността на гражданските съдии е значително над тази на наказателните съдии, последните следва да бъдат включени в разглеждането на исковите производства.

4. Относно осигуряване на законосъобразното призоваване и връчване на съдебни книжа на страните по делата:

Анализът на по-голямата продължителност на част от производствата извежда като една от основните причини /ако не и основна такава/ проблемът с връчването на съдебните книжа. Такива проблеми възникват най-често относно населени места извън седалището на съда, където връчването се извършва от кметовете и кметските заместници, за които нерядко, особено в началото на мандата им, процедурата е неясна и поради това документите за връчване не се оформят законосъобразно. За избягване повторното, а понякога и повече пъти изпращане на книгата за ново връчване, е необходимо периодично да бъде извършвано обучение на кметовете и кметските заместници на селища извън седалището на съда, на които подробно да бъде разяснено /с акцент на практическите действия/ различните способи на връчване /особено чрез залепване/ и правилното оформяне на книгата.

Едновременно с това в края на 2020 г. са приети изменения в ГПК касаещи връчването на съобщения по електронен път, които са в сила от 30.06.2021 г., а по отношение връчването на адвокати от 30.06.2022 г. За реализация на заложената с посочените изменения цел за преимуществено връчване на съдебните книжа по електронен път предстои да бъдат надградени функционалностите на Единния портал за електронно правосъдие /ЕПЕП/. Предстои развитие както на института на електронното връчване, така и на съдебната практика относно него. Посочените изменения своевременно следва да бъдат отчитани от административния ръководител и предприемани действия относно спазването на формираните правила от служителите на съда.

5. Относно създаване на условия за електронно правосъдие:

Освен контрола и организационните действия във връзка с електронното връчване на съдебните книжа, определящо за осъществяване на електронното правосъдие е своевременното попълване на електронните досиета на делата с електронни копия на постъпващите документи. Съдебните актове попадат в електронното досие с подписването им. Към настоящия момент в Районен съд Габрово има достатъчно високоскоростни скенери. Електронните досиета се попълват от съдебните секретари с копия на документите, представени в хода на съдебното заседание, създаване на електронни копия на постъпващите документи на регистратура е задължение на деловодителите. Следва да бъде продължена тази организация, като административният ръководител осъществява контрол за

своевременното извършване на тези действия. Стриктното попълване електронните досиета има значение и за информиране на страните за документооборота по делото, тъй като в немалка част от случаите информация за това страните получават от електронното досие на съответното дело.

6. Относно поддържане на високо качество на съдебно – административното обслужване:

Тъй като районните съдилища са тези от съдилищата, които са най-близо до гражданите, начинът за осъществяване на тази им функция непосредствено влияе и върху изграждането на уважение в обществото към съда като институция. Поради това всеки, на когото се налага да ползва съдебно – административните услуги на съда, е нужно да бъде обслужен бързо, качествено, с нужното обяснение и внимание. Считаю, че съдебният деловодител, който осъществява регистрацията в съда има необходимият опит, такъв имат и заместващите го деловодители.

Следва да продължи практиката деловодството на съда да работи без обедна почивка чрез плаващо ползване на обедна почивка от страна на служителите, както и да продължи използването на ПОС-терминални устройства към служба „Деловодство“ и бюро „Съдимост“, които показаха ефективността си с оглед бързина на заплащане на дължими такси.

7. Относно поддържане на работоспособността на техническото и програмното обезпечение:

Към настоящият момент може да се предвиди потенциален проблем с работоспособността единствено на персоналните лазерни принтери, работещи от 2008 г., поради значителното им физическо износване. Ако в случай на дефектирането им средствата по § 10 от бюджета на съда са недостатъчни за подмяната, административният ръководител следва да търси начин за закупуване на нови принтери чрез отпускане на целеви средства от ВСС, за което е нужно да бъде оформено своевременно искане.

8. Относно подобряване битовите условия на работа на служителите в РС – Габрово:

Трудно би могъл да се реши проблемът с липсата на свободни помещения. За решаването му е необходимо намиране на възможности за реструктуриране на заетите към момента помещения, каквито възможности обаче на този етап не се наблюдават.

Реално осъществимо е намирането на възможности за подмяна на осветителните тела в кабинетите на секретарите и в други кабинети, което обаче е обвързано с наличие на средства за това.

9. Относно необходимостта от стриктно спазване на изискванията за бюджетна дисциплина:

В Районен съд – Габрово действа система за финансово управление и контрол, в която са отчетени препоръките от извършените Одитни ангажменти. Задължение на административния ръководител е да контролира изпълнението на процедурите по посочената система, при приложение на които законосъобразно да бъдат изразходвани бюджетните средства, както и своевременно да бъдат

представяни на Висшия съдебен съвет отчетите за касово изпълнение на бюджета. При промяна на нормативната база трябва да бъдат внасяни съответните корекции в системата.

В рамките на служебните си задължения председателят на съда следва да полага усилия за снижаване на разходите по § 10 "Издръжка" чрез оптимален избор на доставчици на услуги и материали.

10. Относно създаване на благоприятен микроклимат в колектива:

Задължение на административния ръководител е да полага усилия за създаване на работна среда, основана на уважение и толерантност. За реализация на посочената цел следва да осъществява дейността си в пълна прозрачност по отношение на магистрати и служители, да работи за утвърждаване на екипния принцип в работата, както между служителите на отделните звена, така и между съдиите и служителите, да поема лична отговорност по разрешаване на възникнали конфликтни ситуации и набеязва мерки за недопускане на такива в бъдеще. При възлагане на организационни функции или други съпътстващи дейности, да извършва внимателна преценка, както за наличие на професионален капацитет, така и за подходящи личностни качества за осъществяване на съответните дейности.

При всеки случай на конфликт следва преди вземане на решение или становище да изслуша заинтересованите страни.

Да осъществява постоянен контрол за спазване Кодекса за етично поведение на българските магистрати и Етичния кодекс на съдебните служители.

11. Относно необходимостта от повишаване на доверието на обществото в съдебната система:

Натрупалият се дефицит на обществено доверие в работата на съда през последните години прави изключително актуална работата в посоченото направление и предполага от една страна мерки, които да дадат правилно и позитивно възприятие на съда от страна на гражданите, от друга – улесняване на гражданите при контактите им със съда. Мерките, които биха имали положителен резултат, според мен са следните:

- продължаване практиката на публикуване на съдебните актове на страницата на районния съд, което да бъде извършвано своевременно и при спазване на изискванията на разпоредбите на ЗЗЛД;

- продължаване на въведената практика да се публикува на страницата на съда графикът на съдебните заседания за седмицата, годишните отчетни доклади, и правилата на съда за случайното разпределение на делата, за достъп до съдебни дела в ЕПЕП, за приемане и регистриране на входяща кореспонденция, удостоверена с КЕП, а също и друга информация, даващи публичност на реда на работа в районния съд;

- продължаване на практиката деловодството да има непрекъснато работно време, чрез плаващо ползване на почивка от страна на служителите;

- провеждане на дни на отворените врати, с цел да се „доближи” съдебната институция до гражданите, чрез създаване у тях на възприятието, че нейното място е непосредствено да решава възникнали спорове и съответно, че в

предвидените законови хипотези тя е мястото, където гражданите могат да потърсят реализация на правата и законните си интереси, както и добиване на представа за практическото осъществяване на функциите на съда;

- провеждане на срещи с подрастващите - една от действителните мерки, с акцент върху разясняване на правата, задълженията и начина на работа на съдебната система, и практическите стъпки, които следва да бъдат предприети за реализацията на техните права;

- участие на административния ръководител и на съдиите в съда в образователни програми и информационни кампании относно функционирането на правосъдната система;

- балансирано участие в медиите, с акцент на положението на съда в правораздавателния процес, създаване в широката общественост на вярна представа за мястото и функциите на съда, тъй като очакванията към съда да свърши несвойствени нему функции са една от причините за недоверието в него;

- личен пример – поведение на административния ръководител, съответстващо на Етичния кодекс на българските магистрати, което е от особено значение и поради това, че град Габрово не е голямо населено място и административният ръководител на съда, като публична фигура, е добре познат на всички.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В заключение искам да посоча, че настоящата концепция няма претенции за изчерпателност, тъй като високата динамика на обществените отношения налага вземането в правораздавателната дейност на бързи управленски решения с оглед конкретната ситуация, които не могат на този етап да бъдат предвидени. В концепцията съм изложил вижданията си за целите за развитие и мерките за тяхното достигане в приоритетните насоки, както и за разрешаване на някои непосредствени проблеми, по отношение на които следва да насочи вниманието си Административният ръководител – председател на Районен съд - Габрово и които бих следвал ако ми бъде предоставена тази възможност.

03.02.2022 г.
Гр. Габрово

С уважение:
/ Христо Христов/